

et Par ganske enkelte Bemærkninger. Jeg tror, de ærede Forslagsstillere ikke tilstrækkeligt have lagt Mærke til, at det dog er en frivillig Sag, hvormed her er Tale, og forsaavidt altsaa Arvefæsterne ikke skulde tro at kunne staa sig ved Afløsningen, er der jo Ingen, som vil tvinge dem dertil, ligesom det ogsaa kun er i det Tilfælde, at de afløse, at der er Tale om, at Statskassen vil afløse sine Byrder. Dette er ikke det første Exempel paa, at Arvefæsteafgifter ere blevne afløste. En saadan Afløsning har ogsaa fundet Sted paa forskjellige Steder paa private Godser, og som et Bevis paa, at Arvefæsterne ret vel kunne søle sig opfordrede til at afløse deres Kornafgifter selv med det 25dobbelte Beløb, kan jeg nævne, at der er mig et privat Gods bekendt, hvor der blev tilbudt Arvefæsterne en Afløsning af alle Afgifter saavel i Penge som i Korn, og hvor det viste sig, at de Arvefæstere, som ydede deres Afgifter i Korn, afløste saagodtsom strax, da det blev dem tilbudt, skjøndt de maatte betale det 25 dobbelte Beløb, naturligvis fordi de gik ud fra den Forudsætning, som jeg virkelig tror er den almindelig herskende her i Landet, at Kornpriserne sandsynligvis ere i Stigen, hvorimod de Arvefæstere, som ydede deres Betaling i Penge, kun ganske enkeltvis fandt sig foranledigede til at afløse deres Afgifter.

P. Pedersen (Frederiksborg Amts 3die Valgkreds): Jeg antager dog, at det er det ærede Medlem, som tager fejl, og ikke os, som have stillet disse Forslag, idet det sikkert ikke er Lovens Mening, at Statskassen ikke vil afløse nogen af sine Forpligtelser, medmindre Arvefæsterne afløse deres. Jeg er overbevist om, at Staten, saasnart denne Lov er vedtagen og stadfæstet, vil afløse alle de Forpligtelser, som paaahvile den overfor Communer og mange Andre, og navnlig vil den afløse sin Forpligtelse til at levere Skolebrænde til en stor Del Communer baade i Frederiksborg Amt og paa en hel Del flere Steder. Ganste vist stilles det som en frivillig Sag for Arvefæsterne, om de ville afløse deres Afgifter eller ikke, men det er ikke nogen frivillig Sag for Arvefæsterne, om Staten vil afløse sine

Forpligtelser eller ikke. Ligesaavel som det er muligt, at Kornet i Fremtiden kan blive af højere Værdi, ligesaa muligt er det, at Statens Brænde kan faa større Værdi i Fremtiden, end det hidtil har havt, og afset fra den Værdi, som dette Brænde kan have, er det altid en Behagelighed og en Fordel for Communerne at faa leveret Brænde af Staten til deres Skolelærere. De faa det anvist paa en bestemt Plads, de kjøre derhen, læsse det paa og levere det til Skolelæreren, og der er ikke Tale om Andet, end at det Brænde, som Staten leverer, er godt nok. Anderledes vil Forholdet derimod stille sig for Communerne og navnlig da for dem, som ligge langt fra Skove, naar de selv skulle kjøbe Brænde og levere det til Skolerne, thi saa vil der altid kunne blive Spørgsmaal om, hvorvidt Brændet er saaledes, at det svarer til, hvad det skal være. Naar det ærede Medlem dernæst fremhævede, at en Godseier havde faaet flere Arvefæstere til at afløse deres Kornafgifter, medens de ikke havde afløst deres Afgifter i Penge, og anførte dette som et Bevis mod vort Forslag, vil jeg dog tillade mig at sige, at det naturligvis vil komme an paa, hvor store disse Afgifter have været. Hvis det er rene Dagateller, er der selvfølgelig mange Arvefæstere, som afløse selv om det bliver dem temmelig dyrt, men hvor det dreier sig om store Summer — og det er netop Tilfældet her, thi jeg kjender Gaarde, hvor der skal 5—6,000 Rd. til for at afløse disse Arvefæsteafgifter —, der nodes Arvefæsterne til at tage Hensyn til, paa hvilke Betingelser de kunne faa et Laan, hvormed de kunne afløse Afgifterne, og da Renten nu for Tiden er temmelig høj, holder jeg mig overbevist om, at der er saa Arvefæstere, som kunne eller ville afløse dem, naar det skal ske med det 25dobbelte Beløb, og mod kontant Betaling. Jeg kan forresten heller ikke indse, hvad der skulde friste dem til at gjøre det, thi disse Arvefæsteafgifter staa nu som en 1ste Prioritet i Eiendommene, og Staten er altid en føielig Kreditor. Hvis en Arvefæster vil afløse og som en Følge deraf skal have et Laan, vil en anden Kreditor altid blive strengere, end Staten er. Dertil kommer, at det nu engang er saa, og dette er navnlig Tilfældet i Frede-